

Wederom byden ghestouwen
beintanden, den waer
bunde inlichte of hoer
grouwenist en byden
van Vrecht ghestouwen

Die Dintre van Onverge Overt
van Nassau's gouwenen van
gouvernall onder Hollandt Zelandt Vrecht
Die President ende Vanden Joden
Jant Gouvernall van Vrecht / den waer
Gouvernall ofte vander Joden vort
heer byden of vort salige / die
die gouwen vortgouwen en ghestouwen
mit gadeob die vort heb zon van zyne
en al van andern Vrechtse gade
gelderse vort gelyc by Janten end
vortsoort sebban / hoe dat handlyden
suppliment outant byden Co. in of
vortien zyn zakeve oorne bonten van
of vort vort by handlyden ghestouwen
ende ghestouwen is / dat die ghestouwen
die acht maggen vort in eygendome
ende sebban maggen in vort Joden
vort vort Joden vort in alle Joden
zonde maggen kintan vort handlyden
vort vort die vort ofte in vort
die vort van handlyden zonden vort
vort alzakeve vort vort

in Noorden
raaf
hoop
d' fone
verboven

Ovane
vrouwen
streeft
indien
voort
bouw
hoe
dij
zijne
inde
en ont
indien
in of
d' dan
goud
goud
dome
indien
alle foud
en foud
mijne
mogen
ende

ij
bittningen mit goud al zulke ovdoumenten
en kinnen als zy liden tot vordounghe
en volcoment vande vrenbarste ende
toefneninghe zonden bekynen te d' d' d' d'
Welcke ovdoumenten ende kinnen zy
supplet out voren hebbende vore doofte
Welcke zonden gefonden voren te p'sentem
d' mijn C. haer / om byden zoluen
geapprobat ofte d' d' d' d' d' d' d' d' d'
te worden zoo als in kerkhe ende in d' d' d'
bekonden zonden worden te behoven / voren
bewingend + doofte of hoop d' d' d' d' d'
zijnde / volgende Welcke zy supplet
die doofte s' d' d' d' d' d' d' d' d' d'
gevoelen hebben die Welcke gevoelen
hebbende zolue ovdoumenten ende kinnen
als zy tot die onderhounghe vande
vrent ende toefneninghe mit allet tyden
dat d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d'
dient te voren ont d' d' d' d' d' d' d' d' d'
ende ovdoumenten f' d' d' d' d' d' d' d' d' d'
approbat en toefneninghe vande zolue
Welcke bekort van ovdoumenten by ont
doofte en gebidment zynen / by
by zolue v' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d'
hond d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d'
informant / ende zolue mit goud

doerfrenen conyct andermaal Wel en
inacht doerfen ende gebestant zynde
geordonneret en gestatueret hebben
Zulx hiere na volget

Inden vesten dat alle saxon die in
voren voren Welken zullen ofter om
andere blyuen liggen buiten het beuonden
gestoten sicut en doostzyde der grefte
ten eynde ten eynde zy die erfconclie
gheliden saxon niet en behynden sicut
vtdaen Ende alzeu ofter met
saxon ofte nye Jude grefte liggen
en mogen zullen die andere saxon sicut
sijn bouwen huydenboer ofter om
andere blyuen liggen ofte sijn bouwen
het Conyct ofte vael die daer gestelt
zal worden ter tyt toe vande die
datotmen sicut teert he sicut vant op
sicut dat sicut vael sicut vore
dandere die vore sicut sicut sicut zal
voren vore gilden dandere tot
behoef vanden sicut die hy als vore
vore voren is ende die anderheit
tot behoef als andere voren sicut
voren Wel vore sicut sicut

daer veel sijnen linnen den broek souden
 sijn liggen / zullen die gheene die nu
 aencomen veel oostwaerts bouwen den
 mondt vande ghefte aenden vterbeerde
 off op ten aender mogen gaen liggen
 ende varen op haren beurt in als
 zy aengaronten zyn

Item comende op alzulcke zynen van
 den tzentwintich sijn zal die vart
 meest ter bibelen dat die gheene die
 hoort hi in van varen zullen, vore
 varen zullen als nu aencoment van
 zynen plaatsen daer hi geladen zal worden
 Op wyne zoe wyne aender zynen vart
 zal varen — zynen / finter

Item alle die gheene die rijst en vaken
 varen zy liden zullen / die zullen in
 vintste vande ghefte tusschen Joachin
 van Hammele huyt en tzentwintich
 sijnen vart doopzide der ghefte bliuen
 liggen / treydet ten vande zy vaken
 varen zy liden zullen / op wyne zoe
 wyne op een aender plaatsen varen

Woude ende zyn luttel plumb niet en dact
ende daer by niet gelogen en is
van te verbruenen — 2 ff

iii

Item alle suppoert zullen gehouden worden
Zou wel niet tot alle niet van den
te worden met behoudende twaalf om
Zyn suppoert te mogen gegeven Zou dat
die andere daer door niet betaald en word
of die verduyning te zal daarvan
verfien tot haren rof te ende zullen
daer en boude niet verbruenen — 2 ff

b.

Item of yemant ontvulling wate die boude
roften in boude te betalen zal die boude
niet te betalen verduynen in den duffulling
den arde haren in verduynen te verduynen
boude zyn verduynen van by assistente
vanden offine tot promptement danda foue

7

Item die suppoert zullen hem zou boude van
alle garenen als twaalfden in verduynen
op dat die fante van dym
garnen dact niet verduynen in
wordt op dym van — 2 ff

Item die werkeren zullen gelykelyck alle een
haver linden en saxon garen ten vryde
dat den vanden vanden vanden vanden vanden
offte behet en vonden op veyne van — vanden ff

Item en fegelyck zal zyn saxon offte schuyten
gelyckelyck hebben van vanden vanden vanden
en by fide vryde vanden op dattet
of den vanden vanden vanden vanden vanden
en vonden offte vanden vanden — vanden ff

Item vanden vanden zal zyn vanden vanden vanden
den vanden vanden vanden vanden vanden vanden
vanden vanden vanden vanden vanden vanden — vanden ff

Item vanden vanden zal mit en vanden offte liden
sax in en vanden vanden vanden dattet vanden
saxon liden zyn en vanden liden sax
alzo vanden vanden vanden vanden vanden
die fide vanden vanden vanden vanden vanden
vanden te vanden vanden vanden vanden vanden
vanden fide vanden vanden vanden vanden vanden
sax vanden vanden vanden vanden vanden — vanden ff

Item als vanden vanden vanden vanden vanden
vanden vanden vanden vanden vanden vanden

Jude vinnigste guesse ludeude is / en toe
behouderen niet niet gereset en kan word
met zyn laste om dat te daren zal schuld
zyn die andere oetomende sussen te wijden
A Zou dat die geladen oetomende ende die
ledige oetomende sussen bequaemlijk dowbij
sussen mogen passeren / Ofte by fusthe
ende onwellerijst van dyen zal die vortet
menschen zalde luten dom tot roste vanden
sussen die volste bonden die vortet tot by
nog verbauren zal ~~van g~~

27

It yemanded met zyn sussen geladen dat enige
wijde Jude guesse gereset zynde al nu
die ledige sussen by oetomende bonden die vortet
wijde gereset vanden / end middem die vortet
vanden sussen behynderde / It gehouden met
zyn sussen vordere Jude wijde te schyden
sussen alden te blijden toe tijt toe dat alle
die vortet sussen gereset zullen zyn / op
wijde als bonden

28

Item zou vortet zyn sussen dussen te gresende geladen
hijst dan den vortet ofte mitte vanden
gestoken boomen byden zwaren byden vortetmynster
gelykent / zal gehouden vortet te lysten
dat hy vortet den gestoken boom passeren

ende is / die toe
met en kan word
avon / zal schuld
open te wijken
wonder ende die
quaalster bouw bij
ofte by fusthe
zal die vriet
kroste vanden
bouw op te
reue of

heden tot singhe
zijnde al nu
bouw die bouw
edem die bouw
ofte gehouden met
te schyeten
ijdt toe dat alle
allen zijn / op

te gevonden geladen
met vanden
vanden vanden
te te lichte
boom vanden

by
mich ende niet meer dan dat zijne
gelboortelike + versterke ouer den boom moey
twisten by wijne van thoulff + fusthe
Ende wijne sup dat opten boom blijft
fusthe vanden, vanden den boom zonden
moeten ontstrijken / Zor zal hy verbauen
vanden gylten / Kerstans zeluen
+ zuden sup vanden vanden te rugge doen wisten
Ende vanden vol den lichte / Ende vanden
fusthe die da fusthe vanden by hebben die
afte huy zijn / zal hij also vanden dijne
vanden vanden butalen / seft of

247

Item vordt my fusthe vanden touf te laden
voore die zonden vanden ende nu die
zonden vanden buten vanden vanden
vanden ofte huyne vanden vanden / ofte
vanden vanden / dieff gylten / ende
dare vanden vanden vanden vanden
te vanden vanden vanden vanden

248

Item zullen ook huyne schuiften ofte boeten vanden
huyne vanden vanden hangende met vanden
touf met ofte vanden vanden liden / of
vanden vanden vanden gylten

249

Item als die vanden vanden vanden zal zijn

Zoe en zal niemant ninge saken wt
die vyck mogen doen werken niet meer
dan mit dyer personly ofte verbruchte
teltre enge van. — Eten s fures
tappelineen tot dore doch huren s
inodden vande grefte. Ende dore
en bonden en boete van — sisse ff

obij

Item s wyck s syp toef geladen zal
zyn van daren die de vyck s de
grefte niet gebuyken en mogen, ende
dore wofte dore oute of wofte grefte
dore s syp. — Zal den eygenare van s syp
verbruten — vijff gulden. Ende
alle den wofte geroufsement. — Zor vande
s syp ofte die vrede des s syp vrede s syp
heeft vande vrede, ende die wt
kennisse vanden hore

obij

Item dat niemant unge satten of s syp
met satten of andere buten roufent
vanden vrede s syp of s syp s syp

oix

Inlycke en zal niemant ninge satten
gestolen of ongestolen, of dore
gafus vatte of dore buten roufent

voor verpand zal mogen Ende zullen
die aangevande hant egre hebben
jegens hant vover lincchten

xxv
Item of iemandt gebrout of hebbende mijn
betalen vover zalmen zyn sijn ofte vover
in overest mogen souden ter hant toe dat
hy volden zal hebben, ende zal te overestende
sijn op een bequame plaats gelijc
vover, derst niemandt hinderliken zij

xxvi
Item dat niemandt noch vover zal mogen
scoeken of voveren of op andere
plactzen op die vover, of hant of
voveren of quij vover tot een andere
heijde halen dat vover voveren of ballen
op voveren telken vover vijf gulden

xxvii
Item die sapper met die afvande sapper
comende voveren wijzel sicut zullen
gehouden vover op hant sapper te
blyven, ende dat met of te garen
ter hant toe dat alle die sapper tot sapper
sijn voveren zullen voveren op
vover van vijf gulden

Ende zullen gehonden wesen halve sroep
niet vorder dan die linc hi van my vorder
van vrotten vort vster dan anderen hi
liggen tot midden Judo diepke vander
grosse / op veyne telike ruyse van - vj ff

Jan van veyne op zyn sroep niet sroep en is Jan
sroep van veyne sroep / ande zyn sroep
andere oft Judo wel beburke zult dat
die vortmen heb dervore veyne vort
van bouw linc met linc omme sroep te linc
zal vortvoren - vey of ff ff

Of veyne sroep met sroepvoren oft ander
sroep dergelike Judo van romande veyne
oft andere veyne ande veyne
sroep met vortmen Judo veyne oft
vortmen omme hantvoren alzoet die
vort te honden zal vortvoren - 4 vey of
Ende dit tot kunnisse veyne vort
van veyne Ende of zyn die
vortvoren sroep vortvoren of sroep
zullen vortvoren - vey of ande dit
tot kunnisse, als bouw

Jan of veyne vort vortvoren sroep die

Ende zullen
6 hebben

abbende mijn
no ofte veyne
lyet te dan
al vortvoren
vortvoren
vortvoren

zal mogen
vortvoren
vortvoren
of vortvoren
vortvoren

Ende sroep
zullen
vortvoren
vortvoren
vortvoren
vortvoren

xxxij

xxxij

xxxij

xxxij

xxxij

galtwaentlike zyn dese doort te frequenter
met woorden jinnich ofte draygemanten
overfaer te tot Aephe, ende onderstent
gandh / Zullen dese van arbitralick gero
zigeert worden bijden gwerste als bouw

xxxij

Item of yemant bouw besatunghe wick
gint of zyn sijn wt het overest doerde
zal verbouwen — bijff of

xxxij

Item Zoo wout sijn wort een yemant to verbouwen
zyn te bouwen en Zullen yemant to anderb
mocth dwinch buten consent van hanc
meijster Op weyne van elcke wijk te
verbouwen — byre gulden vore gintung
van zyn meijster, ende dore gulden dore
bouwen te appeleren als andere bouwen
Cende dat tot kunnste als bouwen

xxxij

Dat van id doort een die gestouwen vromheden
den bouwen by doortmeijster sijn bodelen Zullen
dat hy die sijn die geliden Zullen (bouw)
bouwen die walaunus hoot ende die
sijn die geliden Zullen worden bouwen den
walaunus hoot als by bouwen die doortbouw
Zal liden hebben doer handbouw sijn

zalt doen maerken opten deden vermind
meer dan 100 ton zalt bouen die borten

~~xxx~~ Item dat voort een yemands zyn bougen
zal mogen daken ofte repareren dat met
blancken van Duyse borten landt opt
smeelt te eynde op payne als voorn

~~xxx~~ Item dat yemands enige timelen van zyn
wyden dorcken graue ofte hij en heeft niet
zyn bougen gelykmet vnde bouyt dare
by leggen / ten minst ten voer duye bort
bort ende after nanden vijft broederen
ende het landt men dat die kuche dor
gegeuen is die zelue bougen die stelling
op payne van — duye guld

61j Ende is yemands beuodert om waken te
lossen dor den beuodert zal zelue
mannelike met een gewissel dor zondre
duyterlijst Jude giffte te bougen Ende
zee vnde Judes giffte dor zulke gewisheit
ofte watroloffinghe enige vanden graue
dat zelue zal het landt repareren

veennick
die boeten
zijn bouwen
die met
te oet
voeren

die zijn
niet vrees
niet dave
in boet
breuende
he doe
doet stellen
ald

waer te
zaken
zonder
ende
te gouden
te gouden
oaverot

ende vteghaelt worden vanden gunde die
zulten den toecoupt ofte gebouykende is
Oft by fruchte byden fabryckmijst her
gudam worden opten deuden vammick met
Alte goudet hij bouet toderken zal met
hoden ofte vderken sicut vorten bueten
op vrye van vderken / funus / ofte byde
fabryckmijst her gudam te worden opten deuden
veennick met alle voren

chij

Item dat niemant hem in andere bynde enige
reede vanden vanden te voren dave chij is
buten voren vanden vammick ofte fabryckmijst
op vrye van — op ff

chij

Item dat gebouwen opten vanden bebonden
worden zullen die gouden vanden /
voren mogen for chij die voren zal
met voren chij des tijde

chij

Item dat niemant enige maten van ston
welke hout of andere langre die route vanden
voren in lant liggen op thij voren met
aent voren op vrye van — op ff

267

Item dat niemant ons vyer ofte dytten
ofte vromen en manne, ofte vyer langes
die dytten ofte vromen en dwyffe dars
douten of vyer of vollen, op vryne als
fide fuyt/ordmanne

268

Item dat niemant onge huten of barchuysen
dareen in vuer oft vyer setten in zal
ofte zal tzelue mit vromen darten, ofte
mit en schoerstem ten darten oft mit gelin
mit gemetelde ofte yelende vanten zender
t hoo ofte rijt vanden vanten te doen op
vryne van te verbruen — dier guld

269

Item dat niemant ofter in zyn dytten onse
vromen darten in lant die fide dwyffe
den geyte mit en behou, op vryne van te
verbruen — vijff guld. Ende alst blyt
dat die vromenoot tzelue vrom geyt loyt
haest, vnde het huyndert vrom geyt
vrom zal tzelue den geyt vrom darten
te kanten geyt, die dars mit vromne
van fide lant vanden geyt vrom in
Zulke doen vromne, vrom dante zal die
vromenoot vrom vrom vrom vrom

albij

Indien gemaect vanden vrommen hem bequamen
bestaat ofte vrommelijck by onderwijninge
van zijn supertus hem verbonden zijnde zal
dat van vrommen mogen voerden gewachte
van thonden oft anders zoo zij te vrommen zijden

albij

Item dat niemant van nu voort enge
soppert die om vromt vrommen ende liden
zullen inde wijcke geligen tusschen die
zandvoert ende daarste schutten ten
benden zijden van die griffte bouen die
vrommen stert meer zal mogen betalen
dan vande hondert tommen tofse dachten
fintert oft minder Ende die bouen
die vromt twee schutten geligen zijn
zullen mogen garen van hondert tommen
tofse op fintert of dat onder
Ende die vrommen geligen tusschen die
twee bouen die schutten fuit vrommen Ende
van zullen mogen garen vrommen stert
of dat onder Ende die vrommen geligen
bouen thoort te schut fuit vrommen van
vanden supertus die vromt vrommen schone vrommen
zullen mogen garen zoo vrommen ende zoo
vrommen als zij best moggen Ende van

heerduant zal vlijt betalen naar ordonant
van van loof. Op veyne zou veyne bebouwing
wordt meer vanda vragt betaalt te hebben
dan veyne te bebouwen van vlijt vlijt vlijt vlijt vlijt

Ende die sapper die om vragt alanden
op stagen veyne, zulten gehouden worden
menig op stagen te leggen drie veyne dagen
goede veyne, veyne hare gehouden zal
zijn te lossen, te veyne vanda veyne of
dat zy hare veyne hare hare hebben
laten op veyne. Ende Inden zy
dan veyte gelost en worden, zal die
vreyngroot dier zy of geliden hebben hare
van vlijt veyne betalen veyne

Item zoo veyde iemande veyde veyngrooten ofte
hare bebouwingen veyne. Inten op veyngroot
met boey planten, oft veyne boey planten
of veyne, oft veyne sapper veyngroot
zal bebouwen van vlijt veyte als Inden
sapper, ordonantie

Item wyre bouen besittinghe wt die grefte
verot ofte datt vanden zal verbanen
als bouen fuder supperb oudomgen

Item dat niemant vout an opt bouen ungen
toef zal mogen veropenen in leuven
ten zy dat die manden daer mede getont
zal worden oost gant kerst worden
by een gelijcke mate die daer byden
gestuoren veruorden toe geordouwert
zal worden op vijer van thien ff

Ende ten eynde dat alle togane by
desen unde andres sparten vanj vanden
aengende gestatuet en geordouwert is
den douvelitoyt van unger die die
vossf statuten unde oudomgen niet
en zonden wille onduchden niet te
niet en ofse fureort zonden effen t
blyue Zoo wort gestatuet t unde
geordouwert by desen dat alle die
vengnoten die mede schulden zyn te
contribueren tot onduchout vande grefte
met togane dattu an chreff gesonden
zullen wosten te betalen alle alzulten
votsettingen alse byden gestuoren

minne
re bouen
te hebben
ste - vijf gulden
Londen
vout en
de dreggen
zal
vout of
ebben
zy
die
havo
ff
vout ofte
striggen
tauten
tuis
dop

ff
ff
Londen

beentanden vbr geset zullen wesen ^{erster}
volgende den tag, daer op zylinden in
een sigelink van hem byde bouw ge
gestooven ge. ^{ende} zullen wesen, ^{ende}
der eerste bunnin den tydt van veroffen
dagen nae dat zij byden veruwaer of
iemandts anders die daer toe bijde bouws
gestooven beentanden geant loyzenet
zal mogen worden gesouwert ende
veruwaer zal wesen. ^{De} ^{poijne}
dat die bouws tydt ouer waken zynde
indyn jemandts bebonden woerde niet
betreft te hebben, zij int geheel of
si deel, dat die bouws veruwaer
alzulcke die in gebouwen van betalinge
wesen, zal doer den veruwaer toe of
iemandts anders daer toe geant loyzenet
als vooren gebruyck vande grefte zal
mogen verbuden te tydt toe dat hij betreft
zal hebben mit die rest ten ^{wel}
vrest tande dat die bouws ^{betreffende}
oer land al vooren gebruycket ^{ende}
toegelaten zal worden byde sone van ^{voort}

Le ^{dat} ^{oock} die zelue veruwaer die ^{afnemende}
geluden sopen toe ^{ruyse} vant bouws

te leggen / Welken die g'fame die beval
zullen hebben vande nijnter kercke op
gelycke gelyc doowse vanden nyen
votleggen al in manieren voo verhandt

Liii

Ende int feyt vande somatit zalmen
staen die overlevinge vande doowse
Cantuarre ofte vanden g'fame die dave
lae byden doowse g'fame vanden
g'fame kercken zal wesen. Die
welken dave op int ommen van hartlijc
offrou g'fame zullen wesen hartlijc
recht te doen mit handen vanden schout
van H'fame. Ende Judyen die doowse
y'foute nijt en wesen te berouwen opt
van / binnin H'fame / Answougen / oft
strecht om hartlijc die doowse somatit
voor hooft te doen. In zulken g'fame
zal g'fame wesen d'fame. D'fame somatit
doe mit hartlijc v'fame of te
hartlijc v'fame / oft mit hartlijc
far hooft ofte bevalgeboud. Welken
g'fame zal worden als of der somatit
voor hooft g'fame dave

die dierhoef by en by
Einde binnin die plucke van hanting
residentie veroffen

Lij

Item des boeken toe overfanten van daf
overfanten vallen zullen onder die dinge
(gelden) dave van zal het een de dandael
geappellert worden tot behoef van Co: Ma^{as}
fchout tot Hanch die dave van gefonden
verret rekeninge te doen belgande zijne
comptie als van andere boeken Ende
het andere de dandael tot reparatie en
overfont vande banken Ende
zet dave de dandael tot behoef vanden
verretmen toe dat bebort hant
Ende vande groote boeken die dave
zullen vallen van Overf gilden of dave
bave zal dave van een de dandael
worden tot behoef van Co: Ma^{as} fchout
tot Hanch als bave ende een ander de dandael
tot behoef vande dave verretmen toe
ofte den overfont Ende die recht
te vatten die helpt tot reparatie vande
dave banken Ende zullen d'elue
boeken mit gadeb die verretmen bave

Lij

verretmen
geappellert
fchout
fchout
Ende
verretmen
bide vo
dat h
Zul me
dave ex
nare bo
hant vo
ende l
Dand
overfont
Hant
dat moet
geappellert
hobben
dave h
overfont
dave fchout
of d' d' d' d'
dave

verlaten bijden vovse s'jolt van H'land
gegrontes mogen worden .i. oock niet
jegens twende appellatie oft oppositie
In manden boeder bouen verlaten

Ende da al bij prijsie ende verlat
voet twende / Zoo boede yemandes han
byde vovse ordonnanse bes'vatet boue
dat hy zulke den houd by requet te
zet mogen te heunen ganch / om portye
dat op gesoort gaapponer teet te worden
nare behoven / Ende op dat yemande
hyer van ynovante in schinde / ordonnan
ende bevelen van v. Geweentede ofte
Dander vovse de vovse onse ynsionde
ordonnan te publiceren binnen dese stad
Stont die stad van H'land ende aldus
dat moet zijnde Geweentede geveentede is
gelijcke publicatie te doen / Sub towende
hebben van zegel van Justitie vanden
vovse hant by fouen van plerake hyer
over doen hangen / Geyanen binnen
de stad Stont den 18thenden may
26 9 dyouand 1674 / Ende ynsionde / En Geweentede
Dyten ingge vant h'ke blat den
vovse ordonnan stont gesworen aldus

met i' t'land
te van hantingde
t'land
te van d'vov
ouder de vovse
in vovendene
hoof van Co: Ma
te van yfonden
elgande zijne
boeten / Ende
yovante on
in / Ende
choof vanden
te hant
den die d'vov
alden of d'vov
vovde gaapponer
o: ma's s'jolt
te van vovde
vovtunen / te
ada die vov
vovante vovde
yullen d'vov
vovtunen bouen

